

Inte klart att välja plats för kärnavfallslager: MKG lämnar samrådsinlaga till industrin om platsvalet

Trots risken för rostande kopparkapslar och lera som inte beter sig som datakalkylerna beräknat är kärnavfallsbolaget SKB på väg att pressa fram ett förtida platsval för var kärnavfallet ska deponeras. I juni tänker SKB välja mellan Östhammars och Oskarshamns kommun. Naturskyddsföreningen och Miljöorganisationernas kärnavfallsgranskning, MKG, anser att flera frågetecken måste klaras ut innan industrin låser sig för en viss plats. Föreningarna har skickat en samrådsinlaga till Kärnkraftsindustrins kärnavfallsbolag, SKB för att föra fram följande fyra synpunkter på platsvalet för etablering av ett slutförvar för kärnavfall:

1. Platsvalet måste utgå ifrån metodval och detta är ännu inte klart. SKB borde mer förutsättningslöst och ingående granska alternativa metoder och avvakta med platsvalsfrågan till dess metodfrågan är löst.
2. Det är viktigt att verksamhetsutövaren, Svensk kärnbränslehantering AB, SKB, inte pressar fram ett platsval i förtid. Det finns idag stora osäkerheter om de konstgjorda barriärer av koppar och lera, som är grunden för den metod SKB valt, kommer att ge tillräcklig miljösäkerhet. Dessutom skiljer sig de två nu aktuella platserna mycket åt, geologiskt och hydrologiskt. Skillnaderna påverkar de konstgjorda barriärernas funktion. Att göra ett platsval innan denna platsspecifika påverkan på barriärerna är klarlagd är inte ett rimligt agerande från en seriös verksamhetsutövare.
3. Även om verksamhetsutövarens, SKB:s, nuvarande val av metod, KBS-metoden, blir den metod som slutligen väljs för slutförvaring av använt kärnkraftsbränsle finns det med relativt stor säkerhet bättre platser för förvaret än de två platsundersökta i Oskarshamn och Östhammar.
4. Platsvalsprocessen har inte haft den långsiktiga miljösäkerheten i fokus vilket lett till att två dåligt lämpade platser i den omedelbara närheten av två kärnkraftverk valts av verksamhetsutövaren, SKB, för att göra platsundersökningar.



Kaj Ahlbom från SKB visar två av borrhålen i undersökningsområdet i Forsmark.

Foto: Lisa Hedin, MKG



Oxhagen i Laxemarsområdet. Platsen för slutförvaret om industrin väljer Oskarshamn.

Sammanfattningsvis kan inte verksamhetsutövarens, SKB:s, platsvalsprocess anses vara styrd av vare sig metodens behov av geologisk och hydrologisk miljö eller av miljöhänsyn. Platsvalsprocessen kan därigenom inte anses uppfylla kraven i varken miljöbalken eller kärntekniklagen.

[Läs mer: www.mkg.se]

Industrin har lämnat sin komplettering av Fud-programmet

Kärnkraftsindustrins kärnavfallsbolag SKB har lämnat sin komplettering av forskningsprogrammet Fud-07. I regeringsbeslutet från november 2008 krävdes att programmet skulle kompletteras på två områden; planen för hantering av låg- och medelaktivt avfall samt redovisningen av alternativa metoder för slutförvaring av högaktivt avfall. MKG, tycker att den nya redovisningen av alternativa metoder är undermålig, speciellt vad gäller den alternativa metoden djupa borrhål. Framförallt hade MKG hoppats på en förbättrad redovisning av kostnader, möjlighet till genomförande och förutsättningarna för den långsiktiga miljösäkerheten för djupa borrhål. Djupa borrhål är en metod som MKG menar kan ge en bättre långsiktig miljösäkerhet än industrins KBS-metod och sannolikt till en lägre kostnad. Dessutom kan de långsiktiga kärnavfallsrisikerna och övervakningsbehoven blir lägre. Att alternativa metoder hanteras på ett seriöst sätt av industrin är särskilt viktigt i ett läge när industrins KBS-metod får allt större problem.

[Läs mer: www.mkg.se]

MKG:s problembeskrivning för en nationell plan för allt radioaktivt avfall

Regeringen gav hösten 2008 Strålsäkerhetsmyndigheten uppdraget att ta fram en nationell avfallsplan för allt radioaktivt avfall. För att stödja arbetet har myndigheten bildat en samverkansgrupp där bland andra MKG ingår. I ett första steg i arbetet genomför myndigheten en kartläggning över de problem som kan finnas inom kärnavfallsområdet. MKG lämnade i december 2008 in sin problembeskrivning som stöd för myndighetens arbete. I problembeskrivningen lyfter föreningen många av de problemställningar som miljöorganisationerna arbetat med under många år men som den gamla myndigheten Statens kärnkraftinspektion, SKI, inte velat hantera. En viktig fråga är behovet av från industrin oberoende forskning inom kärnavfallsområdet. En annan är att åtgärda de brister som orsakats av att SKI:s kärnavfallsavdelning historiskt varit en okritisk förespråkare av kärnkraftsindustrins KBS-projekt. Detta uppmärksammades tydligt av Riksrevisionsverket redan 1995 och MKG menar att förhållandet har påverkat slutförvarsfrågan negativt.

[Läs mer: www.mkg.se]

Djupa borrhål är inte avfärdat i Fud-89

Kärnkraftsindustrins kärnavfallsbolag, SKB, har lämnat över kompletteringen av alternativredovisningen för Fud-07 i mars 2009. I samband med detta har industrin vid några tillfällen gjort en poäng av att regeringen "avfärdat metoden djupa borrhål" redan i beslutet över forskningsprogrammet Fud-89. Den formulering som står i Fud-89-beslutet från regeringen kan tolkas precis som industrin har gjort men vid en närmare granskning av bakgrunden till beslutet så är det tydligt att formuleringen inte syftade på djupa borrhål i allmänhet utan endast på djupa borrhål under Östersjöns botten. Regeringens fortsatta intresse för alternativa metoder är viktigt eftersom djupa borrhål är ett miljömässigt intressant alternativ som bör studeras ytterligare.

[Läs mer: www.mkg.se]

Strålsäkerhetslagsutredningen försenas med ett tilläggsdirektiv

Den utredning som ska utreda lagstiftningen inom strålsäkerhetsområdet, och som genomförs av SKI:s förre chefsjurist Ingvar Persson, försenas. I stället för att vara klar i december är det nya slutdatumet för utredningen april 2010. Skälet till förseningen är att utredningen har fått ett tilläggsdirektiv kopplat till regeringens partiöverenskommelse om energi i februari i år. Utredningen ska till september utreda hur resultatet av överenskommelsens kärnkraftsdel kan fås in i nuvarande lagstiftning. En annan nyhet är att utredningen beslutat att tillförordna ett betydande antal experter. Naturskyddsföreningens jurist Oscar Alarik är en av dem.

[Läs mer: www.mkg.se]

MKG deltog på industrins internationella konferens

I början av maj höll Kärnkraftsindustrins kärnavfallsbolag, SKB, en internationell konferens om slutförvaring i världen. MKG är tveksamt till att industrin använder medel ur Kärnavfallsfonden till stora konferenser med huvudsyfte att ge bolaget ökad trovärdighet och god PR.



Foto: Lisa Hedlin, MKG

SKB:s internationella konferens.

[Läs mer: www.mkg.se]

Regeringen vill ha granskning av Strålsäkerhetsmyndigheten

Regeringen har genom ett beslut den 22 januari gett Strålsäkerhetsmyndigheten i uppdrag att begära en internationell granskning av myndigheten och dess tillsynsverksamhet hos det internationella atomenergiorganet, IAEA. Myndigheten skall rapportera resultatet av granskningen till regeringen. Förslaget är att en sådan granskning genomförs 2012. En granskning tar cirka 2 år.

[Läs mer: www.mkg.se]

Riksdagen beslutade att industrin får välja miljödomstol

Riksdagen har ändrat miljöbalken så att kärnkraftsindustrins kärnavfallsbolag SKB har möjlighet att välja till vilken miljödomstol den vill lämna in en ansökan om ett slutförvar för använt kärnkraftsbränsle. Det innebär att om industrin ansöker om att få bygga ett slutförvar i Forsmark så kan en ansökan lämnas in till miljödomstolen i Växjö i stället för miljödomstolen i Nacka. Detta eftersom ansökan även kommer att gälla en inkapslingsanläggning i Oskarshamn. Miljöorganisationernas kärnavfallsgranskning, MKG, har under ärendets hantering framfört att den ändring av miljöbalken som kärnkraftsindustrins kärnavfallsbolag SKB har beställt är både olämplig och onödig.

[Läs mer: www.mkg.se]

Ökande kostnader för kärnavfallet

Kärnkraftsindustrins kärnavfallsbolag SKB redovisade i början av januari till Strålsäkerhetsmyndigheten den senaste uppskattningen av kostnaderna för att ta hand om kärnavfallet. Redovisningen sker i en rapport som heter PLAN 2008. Årets redovisning visar att de totala framtida kostnaderna för att hantera och slutförvara kärnkraftens avfall kommer att bli 78 miljarder, 23 miljarder dyrare än tidigare beräkningar. Nedlagda kostnader till och med 2009 är 20 miljarder så det totala kärnavfallskostnaderna närmar sig 100 miljarder. MKG, menar att den metod med konstgjorda barriärer som industrin har utvecklat i trettio år visar på stora brister och kan behöva överges. Om detta ger större eller lägre framtida kostnader är oklart men de stora osäkerheterna gör att kärnavfallsavgifterna måste ökas.

[Läs mer: www.mkg.se]

Fler nyheter på MKG:s hemsida

- Motionerna om kopparkorrosion och fristående forskning behandlade och avslagna
- Kärnavfallsrådet har fått nya direktiv
- Riksdagen har förlängt Studsvikslagen och infört nya transportregler

Strålsäkerhetsmyndigheten ska remisshantera förslag till kärnavfallsavgifter

Strålsäkerhetsmyndigheten ska i år remisshantera sitt förslag om kärnavfallsavgifterna för 2010-2011 innan de lämnar förslaget till regeringen i oktober. Tidigare har miljödepartementet lämnat ut myndighetens förslag på remiss.

Naturskyddsföreningen och MKG har tidigare deltagit i regeringens remisshantering av myndighetens förslag till avgifter. Senast regeringen beslutade om avgifterna för 2008 och 2009 så sänkte den avgifterna trots att myndigheten, SKI, föreslog oförändrade avgifter och Naturskyddsföreningen och MKG ansåg att de borde höjas. [Läs mer: www.mkg.se]

MKG på samråd i Figeholm i Oskarshamns kommun

Den 4 februari hölls ett allmänt samrådsmöte i Oskarshamns kommun. Mötet ägde rum på Figeholms konferensanläggning och föregicks av en presentation av den tänkta gestaltningen av slutförvarets delar ovan jord och transportfrågor. MKG, deltog och ställde frågor på mötet, bland annat om buller från transporterna till och från slutförvaret. MKG ville även veta hur frågan om nya rön om problematiska kopparkorrosionsprocesser hanteras av industrin eftersom MKG anser det är viktigt att denna fråga utreds grundligt innan en ansökan kan lämnas in. [Läs mer: www.mkg.se]

EU-projektkonferens i Uppsala

Den 17-18 mars 2009 hölls en konferens för EU-projektet ARGONA om delaktighet och transparens i slutförvarsfrågor. Även EU-projekten Carl, OBRA och COWAM in Practice presenterade sitt arbete med samhällsfrågor kring kärnavfallshantering. På konferensen fanns deltagare från framför allt Sverige, Tjeckien, Spanien, Belgien och Slovenien.

De enda miljöorganisationerna som deltog var från Sverige. Miljöorganisationernas kärnavfallsgranskning, MKG, menar att detta visar att en av grunderna som EU-projekten kommer fram till – att det är viktigt att alla aktörer kan vara delaktiga i beslutsprocesser om kärnavfall – inte är prioriterat i andra länder. [Läs mer: www.mkg.se]



Foto: Miles Goldstick

Johan Swahn från MKG presenterar resultatet från miljöorganisationernas diskussionsgrupp under konferensen.



Foto: Miles Goldstick

Lisa Hedin från MKG framför MKG:s utställning av informationsmaterial på ARGONA:s konferens i Uppsala.

MKG är ett samarbete mellan Naturskyddsföreningens riksorganisation, Fältbiologerna, Naturskyddsföreningen i Uppsala län, Naturskyddsföreningen i Kalmar län och Opinionsgruppen för säker slutförvaring i Östhammar (Oss)

mkg
Miljöorganisationernas
kärnavfallsgranskning

Box 7005 • 402 31 Göteborg
Besöksadress: Norra Allégatan 5.
Telefon: 031 711 00 92
Fax: 031-711 46 20
E-post: [info \[at\] mkg.se](mailto:info@mkg.se), eller
[fornamn.efternamn \[at\] mkg.se](mailto:fornamn.efternamn@mkg.se)
www.mkg.se
Kanslichef: Johan Swahn
mobiltel: 070-467 37 31